
Aika 06.11.2024, klo 16:00

Paikka Itä-Uudemaan pelastuslaitos, Ruiskumestarinkatu 2, 06100 Porvoo / Räddningsverket
i Östra Nyland, Sprutmästaregatan 2, 06100 Borgå

Käsiteltävät asiat

- § 112 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 113 Pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 114 Esityslistan hyväksyminen**
- § 115 Sosiaali- ja potilasasiavastaavan puolivuotiskatsaus 2024**
- § 116 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 1-9/2024**
- § 117 Kvarttaaliraportti 1.7. - 30.9.2024 /sosiaali- ja terveystoimi**
- § 118 Hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma vuosille 2024–2025**
- § 119 Lasten ja nuorten alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024–2025**
- § 120 Esitys maksuttoman ehkäisyn poistamiseksi 20–25-vuotiailta**
- § 121 Opiskeluhuollon tilannekatsaus lokakuu 2024**
- § 122 Terveyskeskussairaalapalvelut, osastojen profilointi**
- § 123 Palveluverkkosuunnitelma: Palveluiden järjestäminen -lautakunnan lausunto**
- § 124 Oikaisuvaatimus sairaanhoitajan toimen täyttämisestä**
- § 125 Kevään 2025 palveluiden järjestäminen -lautakunnan kokousajat**
- § 126 Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelaki 97 §)**
- § 127 Tiedoksi**
- § 128 Ajankohtaiset asiat**
- § 129 Muut asiat**

Osallistujat

Micaela Röman, puheenjohtaja
Anna-Mari Eloranta, 1. varapuheenjohtaja
Marja Lahti-Elers, sihteeri
Roy Harkimo
Jarkko Haverinen
Irmeli Hoffrén
Juha Kittilä
Sanna Kivineva
Meri Lohenoja
Tove Munkberg
Markus Pietikäinen
Pamela Stenberg
Tero Suominen
Pehr Sveholm
Maija Aatelo, vammaisneuv. ed. / repr.för rådet för pers. m. funktionsnedsätt.
Juha Huotari, vanhusneuvoston edustaja /representant för äldrerådet
Annika Immonen, sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja /social- och hälsovårdsdirektör
Ilona Koskenniemi, vast.aluejoht.(perh. ja sos.) /ansv.omr.dir. (fam. o. soc.tjänst
Arto Kujala
Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja /välfärdsområdesdirektör
Mikaela Nylander, aluehallituksen pj. /välfärdsområdesstyrelsens ordf.
Kirsi Oksanen, vast.aluejoht.(lkäant. palv.) /ansv.omr.dir. (tjänst. för äldre)
Carita Schröder, vast.aluejoht.(terv.palv.) /ansv.omr.dir. (häls.vårdstjänst.)

§ 112

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta todetaan.

Hyvinvointialueen hallintosäännön (144 §) mukaan kokouskutsu on lähetettävä kolme päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (145 §).

Kutsu on lähetetty 01.11.2024 ja julkaistu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 113

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Pöytäkirjan valmistuttua sihteeri lähettää sen tarkastettavaksi puheenjohtajalle sekä valituille tarkastajille sähköisesti.

Ehdotus

Palveluiden järjestäminen -lautakunta valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Jarkko Haverisen ja Tove Munkbergin.

§ 114

Esityslistan hyväksyminen

Palveluiden järjestäminen -lautakunnan kokouksen käsiteltävät asiat on ilmoitettu ennalta kokouskutsussa ja sen mukana toimitetussa esityslistassa.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 116 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei palveluiden järjestäminen -lautakunta toisin päättä.

Ehdotus

Palveluiden järjestäminen -lautakunta päättää hyväksyä kokouksen esityslistan työjärjestykseksi.

§ 115

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan puolivuotiskatsaus 2024

IUHVA Dno-2024-4103

Liitteet

1 Liite: Sosiaali- ja potilasasiavastaavan puolivuotiskatsaus 2024

Valmistelu ja lisätiedot:

sosiaali- ja potilasasiavastaava Anette Karlsson
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävänä on toimia asiakkaan ja potilaan oikeuksien edistämiseksi. Asiavastaava seuraa asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä hyvinvointialueella ja antaa siitä selvityksen vuosittain aluehallitukselle. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on päätetty hyödyntää sosiaali- ja potilasasiavastaavan tilastoja hyvinvointialueen kehittämistyössä. Tästä syystä raportti julkaistaan ja esitellään lautakunnalle puolivuositain.

Sosiaali- ja potilasasiavastaava on vuoden 2024 tammikuusta elokuuhun auttanut 165 asiakasta.

Sosiaaliasiavastaavan puolivuotiskertomus

Yhteydenottoja tuli yhteensä 156, ja niistä 28 koski alaikäistä lasta.

Yhteydenottajan kieli oli useimmiten suomi (70 %). Toiseksi eniten yhteydenottoja tuli ruotsin kielellä (21 %). Muutama yhteydenotto tuli muulla kielellä. Joissakin tapauksissa asiavastaava joutui käyttämään tulkin palveluita.

Päätösten ja sopimusten osalta yleisin syy yhteydenottoon oli tyytymättömyys saatuun päätökseen. Kohteluun liittyen yleisin syy yhteydenottoon oli, että asiakas koki, ettei hän ole tullut kuulluksi. Toiseksi yleisin syy oli negatiivisen kohtelun kokemus. Käsittelyaikaan liittyen yleisin syy yhteydenottoon oli päätöksen viivästyminen. Yhteydenottoja tuli eniten koskien omaishoitoa, aikuissosiaalityötä, kuljetuspalveluita ja lastensuojelua sekä vammaispalveluiden asiakasohjausta ja arviointia.

Potilasasiavastaavan puolivuotiskertomus

Yhteydenottoja tuli yhteensä 121, joista neljä (4) koski alaikäistä lasta.

Potilaan / yhteydenottajan käyttämä kieli oli pääsääntöisesti suomi. Loput yhteydenotot tulivat ruotsin kielellä. Muutamassa tapauksessa yhteydenottajan kieli ei ole tiedossa teknisen vian takia.

Kaikista yhteydenotoista, eniten yhteydenottoja tuli koskien hyvinvointialueen terveysasemia, mikä lienee odotettavissa, sillä kyseisellä palvelulla on eniten käyttäjiä. Erikoissairaanhoidon liittyen tuli toiseksi eniten yhteydenottoja, ja nämä ohjattiin HUSin omille asiavastaaville. Hoidon laadun ongelmat ja hoidon pääsyyn liittyvät ongelmat olivat yleisin syy ottaa yhteyttä asiavastaavaan.

Muistutukset

Muistutuksia jätettiin 1.10.2024 mennessä 56. Potilaiden oikeuksia koski 39 muistutusta ja sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksia 17 muistutusta. Muistutusten yleisin syy oli negatiivisen kohtaamisen kokemus. Toiseksi yleisin syy oli ongelmat hoidossa/tutkimuksessa ja hoidon toteuttamisessa.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystoiminta:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta merkitsee tiedoksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavan vuoden 2024 puolivuotiskertomuksen.

Aluehallitus, § 239, 31.10.2024

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, § 116, 06.11.2024

§ 116

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 1-9/2024

IUHVAADno-2024-1715

Aluehallitus, 31.10.2024, § 239

Liitteet

1 Liite_Osavuosikatsaus 1-9_2024

Valmistelu ja lisätiedot:
talousjohtaja Minna Sevón
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 120 §:ssä on säädetty hyvinvointialueen veloitteesta tuottaa tietoja hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta. Hyvinvointialueen on salassapitosäädösten estämättä toimitettava tilinpäätös-, osavuosikatsaus- ja kustannustiedot sekä muut säännöllisesti toimitettavaksi edellytetyt taloustiedot Valtiokonttorin taloustietovarantoon. Valtioneuvoston asetuksen 462/2022 3 §:n mukaan hyvinvointialueen on toimitettava neljännesvuositiedot ajalta tammikuun alusta syyskuun loppuun viimeistään saman vuoden lokakuun 31 päivänä. Vuoden 2024 kolmas osavuosikatsaus on laadittu 30.9.2024 tilanteen mukaisesti.

Tammi – syyskuussa 2024 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella kertyi toimintatuottoja 35,6 miljoonaa euroa, joka on 80 prosenttia talousarviosta. Toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion 5,6 miljoonalla eurolla.

Toimintakuluja kertyi tammi – syyskuussa 347,0 miljoonaa euroa. Toimintakulujen toteuma talousarvioon nähden oli 77 prosenttia. Henkilöstökulujen toteuma talousarvioon verrattuna on 69 prosenttia, mikä kuvastaa oman henkilöstön saatavuuden edelleen jäävän suunnitellusta. Rekrytointivaikkeuksien vuoksi on turvauduttu ostopalveluiden ja vuokratyövoiman lisääntyneeseen käyttöön. Asiakaspalveluostojen toteuma oli alkuvuodesta 80 % ja henkilöstövuokrauksen 264 % budjetoidusta. Henkilöstökulujen ennustetaan jäävän 7,7 miljoonaa euroa alle talousarvion. Palveluostojen ennustetaan ylittävän talousarvion 47,6 miljoonalla eurolla. Asiakaspalveluostoihin ennustetaan käytettävän 28,7 miljoonaa ja työvoiman vuokraukseen 18 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Asiakaspalveluostoissa HUS-yhtymän kehyslaskutuksen ylitysarvio on noin 11,5 miljoonaa euroa, jonka lisäksi vuoden 2024 alijäämää ennakoidaan kertyvän Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta noin 4,3 miljoonan euron edestä. Kokonaisuudessaan toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion 39,2 miljoonalla eurolla.

Toimialatasolla talousarvion toimintakatteeseen ei ennusteta ylitystä demokratiapalveluissa, konserni- ja strategiapalveluissa eikä pelastustoimessa. Sosiaali- ja terveystoimessa toimintakatteen ennustetaan ylittävän perhe- ja sosiaalipalveluissa 9,0 miljoonaa, yhteisissä terveystoimissa 18,8 ja ikääntyneiden palveluissa 8,1 miljoonaa euroa.

Valtion rahoitus on toteutunut syyskuun loppuun mennessä budjetoidusti eikä koko vuoden osaltakaan ennusteta talousarviopoikkeamaa.

Vuosikatteen ennustetaan asettuvan -47,9 miljoonaan euroon. Poistojen jälkeen tilikauden tuloksen ennustetaan olevan -48,6 miljoonaa euroa eli tilikauden alijäämän ennustetaan toteutuvan 32,8 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempana. Tammi – kesäkuun osavuosisikatsaukseen verrattuna alijäämäennuste on kasvanut kahdella miljoonalla eurolla. Erikoissairaanhoidon ennustetaan 5,2 miljoonaa euroa suurempaa kulutoteumaa kuin vielä kesäkuun lopussa. Ennusteeseen on lisäksi päivitetty 2,4 miljoonan euron erokorvaus Apotista. Kesäkuun lopun ennusteeseen nähden toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 4,0 miljoonaa suurempina ja työvoiman vuokrauksen 1,7 miljoonaa euroa alhaisempana, joten myönteistäkin kehitystä on tapahtunut.

Hyvinvointialueen investointien toteumaprosentti tammi – syyskuussa on 33 prosenttia talousarviosta. Rakennushankkeiden osalta Loviisan pelastusaseman rakennustyöt ovat käynnissä, ja budjetoidusta 8,9 miljoonan euron investointimäärärahasta on syyskuun loppuun mennessä käytetty 4,2 miljoonaa euroa. Laite- ja kalustohankintojen vajaan kahden miljoonan euron investointimäärärahasta on käytetty syyskuun loppuun mennessä noin 1,1 miljoonaa euroa pelastuslaitoksen öljyntorjuntaveneeseen ja kourayksikköön, joihin lainanottovaltuus on myönnetty vuoden 2023 – 2026 investointisuunnitelman pohjalta.

Tuottavuusohjelman toimenpiteiden osalta voidaan todeta, että toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia ja tarkoituksenmukaisia, mutta säästövaikutukset näkyvät viiveellä ja osittain vasta tulevina vuosina. Hyvinvointialueen kuluennuste tilinpäätökseen verrattuna (+6,1 %) on liian suuri valtion rahoitukseen nähden ja kulukehitystä tulee hillitä voimakkaammin. Aluevaltuuston 12.12.2023 hyväksymässä tuottavuusohjelmassa on keskitytty määrittelemään nk. korin A tuottavuuskohteita ja toimenpiteitä, joilla talous pyritään ensisijaisesti saamaan tasapainoon. Koska kuitenkin näiden tuottavuuskohteiden toimeenpano ei ole edennyt suunnitelmien mukaan, tuottavuusohjelmassa on siirrytty valikoitujen toimenpiteiden valmisteluun, joilla palvelujen saatavuustasoa lasketaan (kori B) tai palvelutasoa heikennetään ja leikataan (kori C). Aluehallitus päätti 26.9.2024 § 214 käynnistää tuottavuusohjelman B- ja C-korien toimenpiteitä koskevat yhteistoimintamenettelyt talouden tasapainottamisen jatkotoimenpiteiden valmistelemiseksi.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2024 kolmannen osavuosisikatsauksen ja lähettää sen tiedoksi aluevaltuustolle ja lautakunnille.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Aluehallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2024 kolmannen osavuosisikatsauksen ja lähettää sen tiedoksi aluevaltuustolle ja lautakunnille.

Pykälä tarkastettiin heti.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, 06.11.2024, § 116

Liitteet

1 Liite_Osavuosikatsaus 1-9_2024

Valmistelu ja lisätiedot:
talousjohtaja Minna Sevón
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2024 kolmannen osavuosikatsauksen.

§ 117

Kvarttaaliraportti 1.7. - 30.9.2024 /sosiaali- ja terveystoimi

IUHVADno-2024-3395

Liitteet

1 Liite: Q3 kvarttaaliraportti 1.7.-30.9.2024

Valmistelu ja lisätiedot:
ICT-kehittämispäällikkö Jaana Forslund
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 120 §:ssä on säädetty hyvinvointialueen veloitteesta tuottaa tietoja hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tiedolla johtamisen raportointikokonaisuutta on rakennettu pitkään, ja tietoa on pystytty kokoamaan pistemäisesti eri tietotarpeisiin. Tiedolla johtamisen tiimi kokoaa säännöllisesti toiminnan keskeisistä luvuista raportin, joka voidaan liittää osaksi hyvinvointialueen osavuosisraporttia. Tämän koonnin sisältöä tullaan edelleen täydentämään ja kehittämään yhteistyössä vastuualuejohtajien ja professiojohtajien kanssa.

Raportin lukuja tarkasteltaessa tulee huomioida seuraavat seikat, jotka vaikuttavat tietojen oikeellisuuteen:

- Alueella käytössä olevat useat eri asiakas- ja potilastietojärjestelmät mahdollistavat tiedon keruun hieman eri tavoin, eli kaikki saatavilla olevat tieto ei ole täysin yhteismitallista.
- Alueella on edelleen kirjavia kirjaamis- / ja tilastointikäytäntöjä, jonka vuoksi kaikki tiedot eivät nouse raporteille oikein.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta merkitsee kvarttaaliraportin tiedoksi.

Pykälä tarkastetaan heti.

§ 118

Hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma vuosille 2024–2025

IUHVADno-2024-4018

Liitteet

- 1 Bilaga: Östra Nylands välfärdsområdes rådgivningsbyråplan 2024-2025
- 2 Liite: Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma 2024-2025

Valmistelu ja lisätiedot:

vs. vastuualuejohtaja (perhe- ja sosiaalipalvelut) Hanna Kaunisto
erityisasiantuntija Minna Mattila
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Neuvolasuunnitelman taustaa

Terveystieteiden laaki (2010,15§) velvoittaa hyvinvointialueita laatimaan alueellisen neuvolasuunnitelman valtuustokausittain hyvinvointialueen vastuulla olevien neuvolapalvelujen toteuttamiseksi. Alueellinen neuvolasuunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa, ja se on tarkistettava tarvittaessa. Alueellinen neuvolasuunnitelma on osa alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja se on laadittu vuosille 2024–2025. Suunnitelmassa kuvataan hyvinvointialueen neuvolapalvelut, niiden tilanne ja toimintamallit sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Seuraava suunnitelma laaditaan koko valtuustokaudelle.

Neuvolapalveluiden järjestäminen hyvinvointialueella

Neuvolapalvelut ovat lakisääteisiä, ennaltaehkäiseviä, asiakkaille maksuttomia ja saatavilla kaikille lasta odottaville, alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen. Palvelu mahdollistaa varhaisen tuen perheille kustannusvaikuttavasti ja tehokkaasti. Neuvolapalveluita Itä-Uudellamaalla ovat ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola sekä äitiys- ja lastenneuvolat. Yhdistetyssä äitiys- ja lastenneuvolassa terveydenhoitaja ja lääkäri toimivat yhteistyössä perheen kanssa äidin raskausajasta siihen saakka, kunnes oppivelvollisuus alkaa.

Hyvinvointialueella v. 2024 on kymmenen äitiys- lastenneuvolayksikköä sekä lisäksi Porvoossa erillinen ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola. Neuvolat ovat avoinna arkisin, pienimmillä paikkakunnilla neuvola on auki osan viikosta. Neuvolapalvelut tarjotaan pääsääntöisesti virka-aikaan, mutta tarpeen mukaan vastaanottoajoissa joustetaan perhelähtöisesti. Perhevalmennusta tarjotaan etävalmennuksena. Luonteeltaan neuvolapalvelut ovat lähipalvelua ja toteutuu pääsääntöisesti läsnäolovastaanottoina. Tarjolla on myös puhelinneuvontaa ja sähköisiä palveluita, mm. ajanvarausta.

Neuvolan rinnalla toimii myös mm. neuvolan perheohjausta sekä palvelutarpeen mukaan hyvinvointialueen muista palveluista, kuten kuntoutuksesta (puheterapia, psykologi, neuropsykologi, toimintaterapia, fysioterapia), tullaan tukemaan perhettä. Saatavilla on myös neuvontaa ja ohjausta sekä käytössä ovat mm. Mielenterveystalon materiaalit sekä vanhemmille suunnattu Perhepolku-verkkokoulu.

Neuvolojen lähitulevaisuus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen syntyvyys on ollut laskussa vuosina 2022–2024. Palveluverkon suunnittelun yhteydessä tarkastellaan myös neuvolaverkon optimaalisuutta ja tasapainoa keskittämistarpeiden ja fyysisen saavutettavuuden suhteen. Kaikkia palvelujen tuottamisen tapoja arvioidaan käytettävissä olevaan tietoon perustuen. Neuvoloiden toimintakäytänteitä yhtenäistetään. Lähipalvelujen lisäksi on kehitettävä myös sähköisiä ja liikkuvia palveluja. Sisällöllisesti tulevien vuosien kehittämistä edellyttäviä asioita neuvolapalveluissa ovat moniammatillisen yhteistyön sekä varhaiskasvatuksen ja järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen. Myös erityisen tuen asiakkaiden entistä parempi huomioiminen ja mm. nepsy-palveluketjun toimivuus neuvolaiästä alkaen ovat tavoitteena ja edellyttävät myös henkilöstön osaamisen varmistamista lasten ja perheiden erityistarpeisiin vastaamiseksi.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta päättää esittää aluehallitukselle alueellisen neuvolasuunnitelman (2024-2025) hyväksymistä.

§ 119

Lasten ja nuorten alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024–2025

IUHVADno-2024-4017

Liitteet

- 1 Bilaga: Östra Nylands välfärdsområdes välfärdsplan för barn- och unga 2024-2025
- 2 Liite: Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2025

Valmistelu ja lisätiedot:

vs. vastuualuejohtaja (perhe- ja sosiaalipalvelut) Hanna Kaunisto
erityisasiantuntija Minna Mattila
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Suunnitelman tausta

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan tukemaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä. Suunnitelman avulla tunnistetaan ja sanoitetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin liittyviä ilmiöitä ja huolenaiheita ja suunnitellaan toimia hyvinvoinnin edistämiseksi. Suunnitelma kokoaa myös lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin liittyvää alueellista tietoa päätösten ja tavoitteellisen työn tueksi. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa tunnistetaan ja kootaan yhteen eri toimijat, jotka yhdessä edistävät lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä Itä-Uudellamaalla.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. (Järjestämislaki 6 § (612/2021). Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sisällöstä säädetään lastensuojelulaissa (Lastensuojelulaki 12 § (417/2007)).

Sekä hyvinvointialueen että kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee sisältää tiedot lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista, yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta. Hyvinvointialueen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee lisäksi sisältää tiedot lastensuojelun tarpeesta, lastensuojeluun varattavista voimavaroista ja lastensuojelun palvelujärjestelmästä.

Suunnitelman laatiminen hyvinvointialueella

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma päätettiin laatia vuosille 2024–2025 ja seuraava laajempi suunnitelma tulee osaksi uudelle valtuustolle laadittavaa alueellista hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2026–2029. Jatkossa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on nelivuotinen ja osa alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Vuoden 2025 loppuun voimassa olevan alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu tehtiin lasten ja nuorten palveluiden sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erityisasiantuntijan koordinoimana. Suunnitelman pohjatyö tehtiin ko. yksikössä palveluvastaavien toimesta. Työskentelyyn osallistuivat keskustelujen, työpajan (1 kpl, jossa mietittiin ilmiöitä ja toimenpiteitä edistää lasten ja nuorten hyvinvointia) tai kommentoinnin kautta neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, opiskeluhuolto, lääkinnällinen kuntoutus, suun terveydenhuolto, varhaisen tuen palvelut, erityispalvelut, lastensuojelu, mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut, vammaispalvelut, ja kehittämispalvelut. Lisäksi suunnitelmasta ja sen tavoitteista ja toimenpiteistä keskusteltiin jo varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten sotejärjestöjä edustavien tahojen kanssa (Kumppanuuspöytä) ja he ovat kommentoineet suunnitelmaa.

Kuntien omat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat on huomioitu suunnitelmassa siltä osin, kun niitä on ollut saatavissa. Kaikissa lasten ja nuorten kuntakohtaisissa hyvinvointiryhmissä ei ole myöskään ollut hyvinvointialueen edustusta ja yhteistyön rakenteita ei ole vielä luotu. Tämä suunnitelma rajautuu käsittelemään hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen nykytilaa, josta voidaan lähteä laajentamaan yhteistyötä, kun tavoitteet ovat selkiytyneet. Nuorisovaltuuston kokoukseen suunnitelma ei aikataulusyistä ehtinyt.

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ovat rakentuneet voimassa olevan alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteiden alle. Painopisteet ovat hyvä terveys, työ- ja toimintakyky, mielen hyvinvointi ja terveelliset elintavat. Painopisteiden mukaisesti on asetettu yksityiskohtaisempia tavoitteita.

Suunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi mm. lisätä vanhemmuuden tukea ja parantaa lasten ja nuorten palveluiden oikea-aikaisuutta ja tarpeenmukaisuutta. Lisäksi on tunnistettu tarve lisätä moniammatillista yhteistyötä hyvinvointialueen eri ammattilaisten välillä ja lisätä sekä tehostaa yhteistyötä järjestöjen kanssa lasten ja nuorten sekä vanhempien hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteistyölle on myös luotava rakenteet, jotka tukevat näiden tavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan keväällä 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä. Uuden, laajemman lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu vuosille 2026–2029 aloitetaan syksyllä 2024 ja se tulee olemaan osa alueellista hyvinvointisuunnitelmaa.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta päättää esittää aluehallitukselle alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (2024-2025) hyväksymistä.

§ 120

Esitys maksuttoman ehkäisyn poistamiseksi 20–25-vuotiailta

IUHVADno-2024-4019

Valmistelu ja lisätiedot:

vs. vastuualuejohtaja (perhe- ja sosiaalipalvelut) Hanna Kaunisto
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Ehkäisyneuvonnassa tarjotaan ajanvarauksella yksilöille ja pareille raskaudenehkäisyneuvontaa ja mahdollisuutta saada itselleen sopiva ehkäisymenetelmä. Raskauden ehkäisyneuvontaan kuuluu kokonaisvaltainen seksuaaliterveyden edistäminen ja seksuaalikasvatuksen antaminen. Alle 25-vuotiaille tarjotaan maksutonta ehkäisyä, sisältäen. pillerit, laastarit, renkaat, kondomit sekä pitkävaikutteiset ehkäisyvalmisteet. Raskauden ehkäisypalvelujen lisäksi muut seksuaaliterveyttä edistävät palvelut kuuluvat ehkäisypalvelujen piiriin.

Maksuttomaan ehkäisyyn ovat oikeutettuja kaikki alle 18-vuotiaat, mutta oikeuden laajentamisesta päättävät hyvinvointialueet. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on tarjottu maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille. Alueella toimiva ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola huolehtii maksuttoman ehkäisyn toteuttamisesta. Vuodelle 2024 maksuttomaan ehkäisyyn varattu määräraha on ollut 57 000 €.

Maksuttoman ehkäisyn hyödyntää vain osa nuorista, mutta heistä n. 65 % on ikäryhmässä alle 20-vuotiaat. Alle 18-vuotiaita heistä on 45 %. LL Frida Gyllenbergin (2020) tekemän tutkimuksen mukaan maksuttomalla ehkäisyllä pystytään vähentämään raskauden keskeytyksiä, erityisesti nuoremmissa ikäluokissa. 15–19-vuotiaille raskaudenkeskeytykset vähenivät tutkimuksessa 36 prosenttia. Hieman vanhemmilla, 20–24-vuotiaille, aborttien määrä laski 14 prosenttia. Sen sijaan 25–44-vuotiaiden naisten ikäluokassa muutos ei ollut tilastollisesti merkitsevää.

Jos maksuton ehkäisy laskettaisiin 18 v. ikärajaan säästö olisi noin 55 % lääkkeissä, eli 31 350 €. Tämä ratkaisu todennäköisesti lisäisi kustannuksia raskauden keskeytysten osalta. Jos ikäraja asetetaan 20 vuoteen, säästöä olisi noin 35 %, eli 19 950 €. Nuoren kehitysvaiheen näkökulmasta ikärajan asettaminen 20 ikävuoteen olisi kestävämpi ratkaisu. On myös huomioitava, että ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvolan palvelut jatkuvat muutoin maksuttomina tämänkin jälkeen.

Ehdotus

Sosiali- ja terveystoiminta:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta päättää esittää aluehallitukselle maksuttoman ehkäisyn poistamista 20–25-vuotiailta 1.1.2025 alkaen.

§ 121

Opiskeluhuollon tilannekatsaus lokakuu 2024

IUHVADno-2024-4020

Valmistelu ja lisätiedot:

vs. vastuualuejohtaja (perhe- ja sosiaalipalvelut) Hanna Kaunisto
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Opiskeluhoolto tarkoittaa oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä koulussa ja oppilaitoksissa. Se käsittää koulun tai oppilaitoksen yhteisöjen yhteistä työskentelyä opiskelijoiden hyvinvoinnin lisäämiseksi mutta myös laajan valikoiman palveluita, kuten kouluterveydenhuollon, kuraattori- ja psykologipalvelut.

Opiskeluhooltoä säätelevät pääasiassa Oppilas- ja opiskeluhoitolaki sekä Terveystenhuoltolaki opetuksen järjestämiseen liittyvän lainsäädännön lisäksi. Opiskeluhoolto voi olla sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista opiskeluhooltoä. Palvelut suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä koulun henkilökunnan, vanhempien ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta voidaan vastata yksilöllisiin tarpeisiin ja tukea kokonaisvaltaista kehitystä.

Hyvinvointialueen vastuulla on tuottaa kouluihin ja oppilaitoksiin lainmukaiset kuraattori- psykologi- ja terveydenhuollon palvelut. Hyvinvointialueen tulee myös koota alueellinen opiskelijahuollon yhteistyöryhmä sekä laatia opiskeluhoollon alueellinen suunnitelma.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelut tuotetaan pääosin Perhe- ja sosiaalipalvelujen vastuualueelta. Palvelut on pystytty turvaamaan alueella kohtalaisesti, tosin psykologipalveluissa on ollut rekrytointihaasteita viime vuoden aikana. Puuttuvia palveluita on kompensoitu mm. ostopalveluilla sekä lisäämällä alueelle kuraattoriresurssia. Psykologitutkimusten kilpailutus on myös käynnistymässä. Yhteistyötä kuntien kanssa on tehty enenevässä määrin vuonna 2024.

Opiskeluhoollon rinnalle työskentelemään kouluille ja oppilaitoksiin on rekrytoitu ns. alueellinen nepsytiimi, joka aloitti toimintansa elokuussa 2024. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa voidaan ennaltaehkäistä nepsy-haasteiden vaikeutumista kouluissa ja lisätä osaamista alueella lasten ja nuorten tukemiseksi. Tiimin tehtävänä on myös vastata ADHD-selvitysten tekemisestä ja ohjata tarvittaessa palvelupolulla oikeaan suuntaan. Tavoitteena on myös parantaa tiedottamista ja viestintää aiheesta alueen lapsiperheille. Alueellisina toimivat myös viisi psykiatrista sairaanhoitajaa, joiden työn painopiste on lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen ja matalan kynnyksen tuki ja ohjaus.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystenjohtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta päättää antaa edellämämainitun tiedoksi aluehallitukselle.

Pykälä tarkastetaan heti.

§ 122

Terveyskeskussairaalapalvelut, osastojen profilointi

IUHVADno-2024-4130

Valmistelu ja lisätiedot:

vastuualuejohtaja (terveyspalvelut) Carita Schröder

tulosyksikköpäällikkö (terveyskeskussairaalapalvelut) Pia Hellman

ylilääkäri Meri Linna

kehittämispäällikkö Heli Sjöblom

etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Itä- Uudenmaan hyvinvointialueen valtuuston hyväksymässä tuottavuusohjelmassa perusterveydenhuollon sairaalaosastojen kehittämistoimenpiteet nousevat esiin monessa kohdin: sisäisten toimintamallien kehittäminen (1.4b), kuntoutuksen roolin vahvistaminen (2.3b), kotiutustoiminnan tehostaminen (3.4b), erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välinen hoidon porrastus (1.1b).

Sisäisten toimintamallien kehittämisen osalta on terveyskeskuksen sairaalaosastoilla useita toimenpiteitä käynnissä, muun muassa kuntoutuksen ja kotiuttamisen käytäntöjen alueellinen yhtenäistäminen ja tehostaminen, osastojen päivittäisjohtamisen kehittäminen ja osastojen profiloinnin tarkastelu. Sairaalaosastojen sisäisten toimintamallien kehittämisen tavoitteena on tuottavuusohjelmassa vuodeosastopaikkojen tarpeen vähentäminen. Mittareina vuodepaikkojen määrän lisäksi ovat muun muassa yli 75-vuotiaiden perusterveydenhuollon vuodeosaston hoitopäivien osuus suhteessa 1000 vastaavan ikäiseen sekä hoitajaksojen keskimääräiset pituudet. Näiden mittareiden valossa nykytilannetta on kuvattu liitteessä.

Osastojen profiloinnilla tarkoitetaan potilaiden sijoittamista osastoille määritettyjen hoidollisten tarpeiden mukaan. Profiloinnin kautta pyritään parantamaan hoidon laatua ja sitä kautta tehostamaan potilasvirtaa sekä nopeuttamaan potilaiden kotiutumista tarpeenmukaisten tukitoimenpiteiden avulla. Profilointi edistää hoitohenkilökunnan ja vastuulääkäreiden osaamisen keskittämistä, varmistaa tarpeenmukaisen moniammatillisen hoidon ja kuntoutuksen toteutuksen ja mahdollistaa hoito- ja kuntoutuslaitteiden keskittämisen. Osastojen profilointi ei ota kantaa palveluverkkosuunnitelmaan, vaan profilointi tehdään nykyisten paikkamäärien perusteella.

Tällä hetkellä Itä- Uudenmaan hyvinvointialueella on viisi perusterveydenhuollon sairaalaosastoa, joissa on yhteensä 127 vuodepaikkaa. Potilaat sijoitetaan osastoille kunta- aikana tehdyn profiloinnin ja osittain kuntarakenteen mukaan riippumatta hoidollisista tarpeista. Sijoittamisessa huomioidaan aina vapaiden paikkojen määrä ja mahdolliset aiemmat osastojaksot.

	Nykyinen profilointi	n=127
Os. 1	Murtumien hoito ja leikkausten jälkeinen kuntoutus	24
Os. 2	Psykogeriatriinen hoito (sis. muistisairaudet)	24
Os. 3	Akuuttihoito ja palliatiivinen hoito	26
Os. 4	Murtumien hoito, leikkausten jälkeinen kuntoutus, psykogeriatriinen hoito (sis. muistisairaudet), akuuttihoito ja palliatiivinen hoito	28
Os. 5	Murtumien hoito, leikkausten jälkeinen kuntoutus, psykogeriatriinen hoito (sis. muistisairaudet), akuuttihoito ja palliatiivinen hoito	25

Osastojen profilointi:

Kaikki perusterveydenhuollon vuodeosastot ovat lyhytaikaista, ympärivuorokautista osastohoitoa tarjoavia yksiköitä. Osastoilla hoidetaan alueen kiirevastaanotoilta, kotoa /kotisairaalasta, yhteispäivystyksestä tai erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon tulleita potilaita, jotka tarvitsevat akuuttia hoitoa, kuntoutusta, seurantaa ja tutkimuksia tai palliatiivista hoitoa. Hoitajakset ovat pääsääntöisesti lyhyitä ja kotiutumisen tai jatkohoidon suunnittelu aloitetaan heti, kun potilas on sisään kirjattu yksikköön.

Kaikilla osastoilla toimitaan kuntouttavan työotteen mukaisesti, tuetaan potilaan omatoimisuutta ja vahvistetaan potilaan omia voimavaroja kotiutustavoitteeseen pääsemiseksi.

Osastoprofiloinnissa on nykytilanteen lisäksi huomioitava tulevaisuuden palvelutarpeisiin vaikuttavat alueelliset asiat:

- erityisesti kuntoutuksen tehostamiseen tähtäävien toimenpiteiden tavoitteena on nopeuttaa osastojen potilasvirtaa. Osasto- ja kotikuntoutuksen roolin sovittaminen yhteen osastojen, ikääntyneiden palvelujen kanssa on merkittävää, jotta siirtymävaiheet saadaan sujuviksi.
- tällä hetkellä osastoilla ympärivuorokautista palveluasumisen paikkaa odottavia potilaita on jatkuvasti (ka15), tämä näkyy muun muassa ylipaikkojen käytössä.
- hyvinvointialueen oman kuntoutusyksikön täysimääräinen käyttöönotto (Sateenkaari, Sipoo) mahdollistuu vaiheittain.
- palliatiivista hoitoa tarvitsevien määrä tulee lähivuosien aikana voimakkaasti kasvamaan.
- kotisairaalan roolin vahvistamisen kautta voidaan vaikuttaa osastopaikkojen tarpeeseen muun muassa palliatiivisten potilaiden osalta.
- HUS siirtokriteereiden päivitetty (kevät 2024) ohjeistus tulee asteittain vähentämään erityisesti lyhyitä (1-3vrk) hoitajaksoja.

Itä- Uudenmaan hyvinvointialueen sairaalaosastojen vuodepaikkojen (n=127) jako edellä esitetyn nykytilanteen ja tulevan hoidon tarpeen perusteella:

Sairaalaosastojen vuodepaikkojen tarpeenmukainen jako	n = 127
Akuuttihoito (sis. infektiot)	51
Kuntoutushoito	40
Psykiatrihoito (sis. muistisairaudet)	24
Palliatiivinen hoito	12

Nykyisiin osastoihin (n= 5) sijoitettuna paikat jakautuisivat seuraavasti 1.1.2025 alkaen:

Profilointi nykyisten osastojen paikkamääriin sijoitettuna 1.1.2025 alkaen	n = 127
Osasto 1. (Porvoo) Kuntoutushoito	24
Osasto 2. (Porvoo) Psykiatrihoito (sis. muistisairaudet)	24
Osasto 3 (Porvoo) Akuutti- ja palliatiivinen hoito	14 + 12
Osasto 4 (Sipoo) Akuutti- ja kuntoutushoito	28
Osasto 5 (Loviisa) Akuuttihoito	25

Jos potilaan hoidon tarpeen mukaista osastopaikkaa ei ole vapaana, hänet siirretään ensimmäiseksi vapautuvaan osastopaikkaan. Kun hoidon tarpeen mukainen paikka alueen osastoilta vapautuu, potilas voidaan siirtää hoidon tarvetta vastaavalle osastolle (erityisesti psykiatriset ja muistisairaant potilaat).

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

- Palveluiden järjestäminen -lautakunta päättää osastoprofiloinnin käyttöönotosta hyvinvointialueen terveyskeskussairaalapalvelujen osastoilla edellä esitetyn mukaisesti.
- Osastojen profilointi otetaan käyttöön vaiheittain 1.1.2025 alkaen.

Aluehallitus, § 215, 26.09.2024

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, § 123, 06.11.2024

§ 123

Palveluverkkosuunnitelma: Palveluiden järjestäminen -lautakunnan lausunto

IUHVAADno-2023-4145

Aluehallitus, 26.09.2024, § 215

Liitteet

- 1 Liite_1_Palveluverkkosuunnitelma 2025-2026, luonnos 0.1
- 2 Liite_2_Taustamateriaali, palveluverkkoselvitys
- 3 Bilaga_1_Servicenätverksplan 2025-2026, utkast 0.1

Valmistelu ja lisätiedot:

vs hoitotyön johtaja Heidi Hovisilta
kehittämispäällikkö Ann-Sofie Nylund
hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 26§ mukaan aluehallitus vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta ja palveluverkkoselvityksen valmistelusta, seurannasta ja arvioinnista. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on valmistellut palveluverkkosuunnitelmaa virkatyönä osana muutosohjelmaa. Palveluverkkosuunnitelma on koostettu vastuualueiden tekemistä esityksistä hyvinvointialueen taloustilanne huomioiden. Tämän lisäksi Accenture Oy tuottaa taustamateriaalia palveluverkkoselvitystä varten.

Selvityksessä tarkastellaan palveluntuotannon nykytilaa ja tulevaisuutta, huomioiden käynnissä oleva muutosohjelma, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, palvelutoiminnan tehostaminen digitaalisilla ja liikkuvilla ratkaisuilla, kustannusvaikutukset sekä palvelustrategia. Accenturen tuottama materiaali sisältää palveluiden kysyntään nojaavan analyysityökalun sekä skenaariotarkastelun. Näissä on hyödynnetty Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ominaispiirteet, väestöennuste ja väestön sijoittuminen alueella, ikäjakauma, palveluverkon nykytila ja palvelun tarve. Tiedot selvitykseen on kerätty avoimista tietolähteistä ja niitä on täydennetty hyvinvointialueen tuottamilla tiedoilla.

Palveluverkkoselvityksen taustamateriaalin valmistelua on seurattu ohjausryhmässä, johon ovat kuuluneet hyvinvointialuejohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, vastuualue- ja professiojohtajat, hallintojohtaja, kiinteistöpäällikkö, kehittämispäällikkö ja henkilöstön edustajat. Tämän lisäksi henkilöstö on osallistunut materiaalin tuottamiseen muun muassa Accenturen järjestämissä työpajatyöskentelyissä.

Palveluverkkoselvitys valmistuu marraskuun 2024 alussa ja sitä käsitellään aluehallituksessa seuraavan kerran 14.11.2024.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää, että

1. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää lausuntoa liitteenä olevasta palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Porvoon, Pukkilan ja Sipoon kunnilta sekä hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä. Lausuntoja pyydetään 7.11.2024 klo 16.00 mennessä.
2. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaille annetaan mahdollisuus kommentoida palveluverkkosuunnitelman luonnosta kahden viikon ajan avoimen verkkosivun välityksellä ajalla 30.9.–13.10.2024.

Kokouskäsittely

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämä asia käsiteltiin kokouksen viimeisenä asiana. Lisäksi pöytäkirjaan merkittiin, että varapuheenjohtaja Riku Honkasalo, jäsen Kevin Servin sekä varajäsen Satu Lindgren poistuivat esteellisinä (yhteisöjäävi, kunnanhallituksen jäsen) kokouksesta ennen asian käsittelyä klo 20.02.

Päätös

Aluehallitus päätti, että

1. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää lausuntoa liitteenä olevasta palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Porvoon, Pukkilan ja Sipoon kunnilta sekä hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.
2. Lausuntoja pyydetään 7.11.2024 klo 16.00 mennessä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaille annetaan mahdollisuus kommentoida palveluverkkosuunnitelman luonnosta kahden viikon ajan avoimen verkkosivun välityksellä ajalla 30.9.–13.10.2024.

Asia tarkastettiin heti.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, 06.11.2024, § 123

Valmistelu ja lisätiedot:
sosiaali- ja terveysjohtaja Annika Immonen
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aluehallitus on pyytänyt palveluiden järjestäminen -lautakuntaa antamaan lausuntonsa 7.11.2024 klo 16.00 mennessä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on valmistellut palveluverkkosuunnitelmaa virkatyönä osana muutosohjelmaa. Palveluverkkosuunnitelma on koostettu vastualueiden tekemistä esityksistä hyvinvointialueen taloustilanne huomioiden. Tämän lisäksi Accenture Oy tuottaa taustamateriaalia palveluverkkosuunnitelmaa varten ts palveluverkkoselvityksen.

Selvityksessä tarkastellaan palveluntuotannon nykytilaa ja tulevaisuutta, huomioiden käynnissä oleva muutosohjelma, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, palvelutoiminnan tehostaminen digitaalisilla ja liikkuvilla ratkaisuilla, kustannusvaikutukset sekä palvelustrategia. Accenturen tuottama materiaali sisältää

palveluiden kysyntään nojaavan analyysityökalun sekä skenaariotarkastelun. Näissä on hyödynnetty Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ominaispiirteet, väestöennuste ja väestön sijoittuminen alueella, ikäjakauma, palveluverkon nykytila ja palvelun tarve.

Tiedot selvitykseen on kerätty avoimista tietolähteistä ja niitä on täydennetty hyvinvointialueen tuottamilla tiedoilla.

Palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman taustamateriaalin valmistelua on seurattu HVAn ohjausryhmässä, johon ovat kuuluneet hyvinvointialuejohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, vastuualue- ja professiojohtajat, hallintojohtaja, kiinteistöpäällikkö, kehittämisspäällikkö ja henkilöstön edustajat. Tämän lisäksi henkilöstö on osallistunut materiaalin tuottamiseen muun muassa Accenturen järjestämässä työpajatyöskentelyissä.

Palveluverkkosuunnitelma perustuu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiaan, palvelustrategiaan, kiinteistöstrategiaan sekä tuottavuusohjelmaan.

Hyvinvointialueen toimitilarakenne on hajanainen. Toimitilat ovat siirtyneet hyvinvointialueelle seitsemästä eri kunnasta ja kahdesta kuntayhtymästä. Kiinteistökantaa pyritään kehittämään niin, että se vastaisi tulevaisuuden palvelujen tuottamiseen ja niiden saavuttamiseen mahdollisimman tehokkaasti. Toimitilojen on myös tuettava toimintaprosessien muutosta talouden tasapainottamiseksi.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta tutustuu palveluverkkosuunnitelmaan, perusteluihin ja yhteenvetoon. Lautakunta lausuu asiasta lautakunnan tehtävien näkökulmasta. Lautakunnan tehtävinä on laatia esitys sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluntuotantoa koskevasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Lautakunta vastaa palveluiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta, tarpeenmukaisuudesta ja laadusta valtuuston antamien linjausten perusteella. Lautakunta vastaa myös palvelustrategian seurannasta ja arvioinnista sekä tämän täytäntöönpanosta.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Lautakunnan lausunto palveluverkkosuunnitelmasta:

Lautakunta kiittää valmistellusta työstä. Palveluverkkosuunnitelman tulee tukea myös aluevaltuuston loppuvuodesta 2023 hyväksymää palvelustrategiaa ja tuottavuusohjelmaa. Lautakunta ei näe ristiriitaa palveluverkkosuunnitelman, palvelustrategian ja tuottavuusohjelman välillä.

Lautakunta ei ota kantaa yksittäisten toimipisteiden tulevaisuuteen, koska edustajien kannanotot poikkeavat toisistaan. Oman kotikunnan etuja ei nosteta esiin lautakunnan nimissä.

Palveluverkkosuunnitelman valmistelun yhteydessä on tehty kattava selvitys, jossa on huomioitu alueen väestötieto, palvelutarve, palvelujen saavutettavuus ja kustannustehokkuus. Erilaisia skenaarioita on muodostettu ja niiden vaikutuksia arvioitu saavutettavuuteen, säästöihin ja palvelutuotantoon. Palveluverkkoa on suunniteltu pääasiassa väkiluvun ja väestökeskittymien perusteella.

Kuitenkin sairastuvuusindeksi osoittaa, että alueilla, joista palveluita ollaan lakkauttamassa, on korkea sairastuvuusindeksi. Jos palvelujen saavutettavuus heikkenee näillä alueilla, voiko tämä pahentaa sairauksia, kun ihmiset lykkäävät

lääkärikäyntejä? Tämä lisää erityissairaanhoidon kalliita kustannuksia. Voisiko pieniin kuntiin jättää esimerkiksi sairaanhoitajan vastaanoton, joka toteutuisi harvemmin mutta säännöllisesti? Palvelun ei tarvitsisi olla nykyisessä terveysasemassa, vaan se voisi toimia muiden kunnissa toteutettavien palvelujen yhteydessä.

Palveluita uudistettaessa on varmistettava, että uusi palvelumuoto toimii ennen kuin vanha lakkautetaan. Digitaaliset palvelut täydentävät hyvin perinteisiä palveluja, ja on hyvä, että niitä kehitetään. Ennen kuin vanhat palvelut ajetaan alas, on varmistettava, että digitaaliset palvelut toimivat kuten niiden pitäisi. Monet digitaaliset palvelut ovat vielä kehitysvaiheessa. Selkeät suunnitelmat siitä, mitä palveluja laajennetaan digitaalsiin palveluihin ja missä aikataulussa, ovat tarpeen.

Myös mobiilipalveluiden laajentumisesta tarvitaan tarkempia analyysejä ja suunnitelmia. On tärkeää selvittää, mitä tarkoitetaan mobiilipalveluilla verrattuna jalkautuviin palveluihin.

Omaishoidon tukea suunnitellaan pienennettäväksi. Tavoitteena on kuitenkin lisätä kotiin vietäviä palveluja ja tukea. On hyvä, että on huomioitu muitakin tukimuotoja kuin taloudelliset, mutta myös taloudelliset tuet ovat tärkeitä ja osoittavat omaishoitajille, että heidän työtään arvostetaan.

Hyvinvointialue suunnittelee lopettavansa useita omia ympärivuorokautisen asumisen yksiköitä. On varmistettava, että palvelut ovat saatavilla yksityiseltä puolelta ennen kuin yksiköt lakkautetaan.

Lautakunta toteaa, että palveluverkkosuunnitelman ensimmäinen luonnos ei sisällä säästölaskelmia tai yksittäisiä ennakkovaikutusten arviointeja. Säästölaskelmat ja konkreettiset, palveluihin kohdenetut ennakkovaikutusten arvioinnit tulee täydentää suunnitelman seuraavaan luonnokseen.

Pykälä tarkastetaan heti.

§ 124

Oikaisuvaatimus sairaanhoitajan toimen täyttämisestä

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

§ 125

Kevään 2025 palveluiden järjestäminen -lautakunnan kokousajat

IUHVADno-2024-3490

Valmistelu ja lisätiedot:
sosiaali- ja terveysjohtaja Annika Immonen
annika.immonen(at)itauusimaa.fi

Esitys kevään 2025 kokousaikatauluksi:

22.01.2025

19.02.2025

19.03.2025

16.04.2025

14.05.2025

04.09.2025

Kokoukset alkavat kello 16.30

Kokoukset ovat pääsääntöisesti paikanpäällä.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta hyväksyy kokousaikataulun esityksen mukaisesti.

§ 126

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelaki 97 §)

Seuraavat viranhaltijat ovat lähettäneet päätösluettelonsa:

Palveluvastaava, mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut
Palvelussuhdeasiat:

§ 40 Valintapäätös, sosiaaliohjaajan määräaikainen virka nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin, 24.10.2024

Palveluvastaava, lastensuojelu

§ 17 Valintapäätös, sosiaaliohjaajan virka lastensuojeluun, 31.10.2024

Sosiaali- ja terveysjohtaja

Hankintapäätökset:

§ 415 Kahden leasingrahoitteen ajoneuvon hankinta, 22.10.2024

§ 416 Addiktum Oy:ltä hankittava päihdepalveluiden lääkäripalvelut ostopalveluna, 23.10.2024

§ 418 Coronaria Oy:ltä hankittavat oikomishoidon erikoishammaslääkäripalvelut ostopalveluna, 31.10.2024

§ 419 Mehiläinen Terveyspalvelut Oy:ltä hankittavat oikomishoidon erikoishammaslääkäripalvelut ostopalveluna, 31.10.2024

Tulosityksiköpäällikkö, vammaispalvelut

Palvelussuhdeasiat:

§ 21 Valintapäätös, psykologin virka vammaispalveluihin, 24.10.2024

Ehdotus

Puheenjohtaja:

Palveluiden järjestäminen -lautakunta merkitsee viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja ilmoittaa viranhaltijoille ettei se käytä päätöksiin hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

§ 127

Tiedoksi

Liitteet

- 1 Liite 1: Valviran ja Avin päätökset ja ilmoitukset
- 2 Liite 2: VH päätökset otto-oikeus 18.10.2024

Palveluiden järjestäminen -lautakunta merkitsee tiedoksi seuraavat saapuneet kirjelmät, päätökset ym.:

1

Valviran ja aluehallitusviraston päätökset ja ilmoitukset (liitte 1).

2

Palveluiden järjestäminen -lautakunnan puheenjohtajan päätökset koskien otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin (liite 2).

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

§ 128

Ajankohtaiset asiat

Liitteet

1 Liite: THL:n raportti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä IUHVA:lla syksy 2024

Palveluiden järjestäminen -lautakunnan jäseniä informoidaan ajankohtaisista asioista.

- Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, THL:n raportti: Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen arviointi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella (liite).

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

§ 129

Muut asiat

Palveluiden järjestäminen -lautakunnan jäsenet käsittelevät muita asioita.

- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvolautakunta katsoi johtopäätöksessään, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on syrjinyt hakijaa välillisesti ja suosittelee hyvinvointialuetta maksamaan hakijalle 3500 euron hyvityksen.

Ehdotus

Palveluiden järjestäminen -lautakunta merkitsee muut asiat tiedoksi.